

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.I.138/2025/10.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Domonyai Alexa, tanácselnök
Dr. Tuba István Krisztián, előadó bíró
Dr. Gimesi Ágnes, bíró
Dr. Kardos Andrea
Dr. Schmidt Péter bíró

Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2025. szeptember 9.
Az ügy tárgya: testi sértés büntette és más bűncselekmény
Terhelt: terhelt1

Elsőfok: Pesti Központi Kerületi Bíróság, 16.B.31.882/2014/68. ítélet, tárgyalás, 2016. szeptember 13.
Másodfok: Fővárosi Törvényszék, 32.Bf.12.341/2016/9., végzés, nyilvános ülés, 2017. február 13.

Az indítvány előterjesztője: a terhelt védője
Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a testi sértés büntette és más bűncselekmény miatt terhelt1 ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Pesti Központi Kerületi Bíróság 16.B.31.882/2014/68. számú ítéletét és a Fővárosi Törvényszék 32.Bf.12.341/2016/9. számú végzését hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja.

A Kúria elrendeli terhelt1 terhelt által pénzbüntetés, illetve bűnügyi költség címén esetlegesen befizetett összegnek a befizetéstől a visszatérítés időpontjáig eltelt időre számított mindenkori kamatával együtt történő visszatérítését.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye. Ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] **I.** A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2016. szeptember 13. napján kihirdetett 16.B.31.882/2014/68. számú ítéletével terhelt1 terheltet bűnösnek mondta ki testi sértés büntetében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 164. § (1) bekezdés, (2) bekezdés és (4) bekezdés a) pont], valamint folytatólagosan elkövetett testi sértés büntetében [Btk. 164. § (1) bekezdés, (2) bekezdés és (4) bekezdés a) pont]. Ezért öt – halmazati büntetésül – 400 napi tétel pénzbüntetésre ítélte, a pénzbüntetés egy napi tételének összegét 1.000 forintban meghatározva, továbbá megállapította a pénzbüntetés meg nem fizetésre esetre irányadó szabályokat. Rendelkezett a bűnügyi költség viseléséről is.

[2] A kétirányú fellebbezések folytán eljáró Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2017. február 13. napján meghozott 32.Bf.12.341/2016/9. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta azzal, hogy a pénzbüntetés megfizetésére négy havi részletfizetést engedélyezett.

[3] **II.** A bíróság jogerős, vádról rendelkező ügydöntő határozatával szemben a terhelt védője nyújtott be felülvizsgálati indítványt, a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 648. § a) pontjára, 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjára alapítottnak.

[4] Álláspontja szerint az eljáró bíróságok törvénysértően, a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapították meg a terhelt bűnösségét, mivel nincs az iratok között olyan bizonyíték, amely a sértett sérüléseit igazolná. Utalt arra, hogy a sértett nem járt orvosnál, így nincs a sérüléseit rögzítő látlelet, és azok vonatkozásában nem készült orvos szakértői vélemény sem.

[5] A védő utalt arra, hogy a testi sértés büntette eredménybűncselekmény, annak eredménye a sérülés, illetve betegség. A Btk. kommentárjára és az Országos Igazságügyi Orvostani Intézet 16. számú módszertani levelére is hivatkozva kifejtette, hogy a sérülés a szervezet sejtjeiben, szöveteiben jelentkező, külsérelmi nyommal járó eltérés, illetve működési zavar. Mivel – álláspontja szerint – a sérülés egyik elkövetési magatartás során sem következett be, a bíróságok nem állapíthatták volna meg a testi sértés bűncselekmény elkövetését, ezért a jogerős ítéletet törvénysértőnek tartotta. Arra is utalt, hogy – amennyiben a sérülés egy büntetőügyben semmivel nincs alátámasztva – a testi sértés bűncselekményének (törvényi) tényállási eleme hiányzik.

[6] Mindezek alapján arra tett indítványt, hogy a Kúria a Fővárosi Törvényszék 32.Bf.12.341/2016/9. számú végzését változtassa meg, és terhelt1 terheltet mentse fel az ellene testi sértés büntette és folytatólagosan elkövetett testi sértés büntette miatt emelt vád alól.

[7] A Legfőbb Ügyészség a BF.228/2025/2. számú átiratában a terhelt védőjének indítványát törvényben kizártnak tartotta.

[8] Rámutatott, hogy az irányadó tényállás rögzíti, a terhelt 2010 április végén egy alkalommal, illetve 2010 szeptembere és 2010. december 10. napja között rendszeresen bántalmazta a sértettet, több alkalommal tenyérrel pofon ütötte, székestől felborította, hajánál fogva rángatta, néhány másodpercig fojtogatta, amelyek következtében a sértettnek nyolc napon belül gyógyuló sérülései keletkeztek.

[9] Érvelése szerint az, hogy a tényállás a sértett fejét, arcát ért tenyérütések, a néhány másodpercig tartó fojtogatások, a székestől felborítás, a hajrángatás következtében bekövetkezett sérüléseit nem nevesíti, nem befolyásolja terhelt cselekményének jogi értékelését.

[10] Álláspontja szerint ezért a védő a felülvizsgálati indítványában valójában az alapügyben lefolytatott bizonyítási eljárást és az annak eredményeként megállapított tényállást vitatta, amely pedig felülvizsgálatban kizárt.

[11] Minderre tekintettel arra tett indítványt, hogy a Kúria a terhelt védőjének felülvizsgálati indítványát a Be. 656. § (2) bekezdés a) pontja alapján utasítsa el.

[12] A terhelt védője az ügyészi átiratra tett észrevételében a felülvizsgálati indítványát változatlanul fenntartotta. Kifejtette, hogy a Legfőbb Ügyészség érvelésének elfogadása az anyagi jogi jogszabálysértésre alapozott felülvizsgálat kiüresedéséhez vezetne, a bűnösségnek a bűncselekmény törvényi tényállási elemének hiányában történt kimondása a jogerős ítélet tényállásától függetlenül is törvénysértő. Álláspontja szerint a sérülésre vonatkozó bizonyítékok teljes hiányának sérelmezése nem lehet a bíróságok bizonyítékértékelő tevékenységének támadása, éppen azért, mert a sérülésre vonatkozó bizonyítékok egyáltalán nem álltak rendelkezésre. Tévesnek tartotta a terhelt szándékára levont következtetést is, amely állítása szerint ténybeli alapok hiányában a cselekmény törvénysértő minősítését eredményezte.

[13] **III.** A felülvizsgálati indítvány – az alábbiak szerint – alapos.

[14] A Be. XC. Fejezetében szabályozott felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, annak lefolytatására kizárólag a jogerős ügydöntő határozat egyes súlyos, törvényben megjelölt jogi és nem pedig ténybeli hiányosságainak orvoslására kerülhet sor. Felülvizsgálati eljárás lefolytatásának kizárólag a törvényben meghatározott okból, azok fennállása esetén, a törvényben meghatározott feltételek mellett van helye.

[15] A törvény tételesen megjelöli azokat az okokat, amelyekre hivatkozással e rendkívüli jogorvoslatnak helye van. A felülvizsgálatot megalapozó büntető anyagi jogsértéseket a Be. 649. § (1) bekezdése, az eljárási szabálysértéseket e törvényhely (2) bekezdése határozza meg.

[16] A védő által hivatkozott, Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét.

[17] A Kúria a felülvizsgálati indítványt – a Be. 660. § (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – tanácsülésen bírálja el [Be. 660. § (1) bekezdés]. A Kúria a felülvizsgálati indítványról nyilvános ülésen határoz, ha a terhelt vagy a védő a terhelt terhére benyújtott felülvizsgálati indítvány kézbesítésétől számított nyolc napon belül ezt indítványozta, vagy ezt a tanács elnöke egyéb okból szükségesnek tartja [Be. 660. § (2) bekezdés a) és b) pont].

[18] A felülvizsgálati indítvány nem irányult a terhelt terhére, a tanács elnöke pedig nyilvános ülés kitűzését az ügyben nem tartotta szükségesnek, ezért a Kúria a felülvizsgálati indítványról tanácsülésen döntött.

[19] 1. A Legfőbb Ügyészség az átiratában helyesen utalt arra, hogy a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható [Be. 650. § (2) bekezdés]. Ennek megfelelően a Be. 659. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó, a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye. A tényállás irányadó jellege azt jelenti, hogy a felülvizsgálat során nemcsak maga a tényállás, hanem mindaz, ami a tényállás megállapításához vezetett, támadhatatlan. Az eljáró bíróságok által levont jogi következtetések – így a bűnösség megállapításának és a cselekmény jogi minősítésének – helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével bírálható el (Kúria Bfv.I.299/2025/3. (BH 2025.187.)).

[20] Ebből következően a felülvizsgálat során a tényállás helyessége, az ítélet megalapozottsága nem bírálható felül.

[21] A védő ugyanakkor – a felülvizsgálati indítványának első felében – a lefolytatott bizonyítás hiányosságát róta fel, amennyiben szerinte az eljáró bíróságok nem tisztázták, hogy a sértettnek a terhelt magatartásával összefüggésben milyen sérülései keletkeztek. Ez a hivatkozás a tényállás – részbeni – felderítetlenségét sérelmezi [Be. 592. § (2) bekezdés b) pont], ami a felülvizsgálati eljárásban kizárt.

[22] A tényállás hiányos megállapítása mint az ítélet megalapozottságát érintő kérdés – a már kifejtettek szerint – nem felülvizsgálati ok, a felülvizsgálati eljárásban nem hivatkozható, vagyis kizárólag az ítélet jogerőre emelkedése előtt vizsgálható (a másod- vagy harmadfokú eljárásban).

[23] A felülvizsgálati eljárásban – főszabályként – a büntető anyagi jog szabályainak a megsértése az alapeljárásban megállapított tényállás alapján bírálendő el abban az esetben is, ha a tényállás hiányos, nem kellően felderített vagy ellentétes az iratok tartalmával.

[24] Minderre figyelemmel a védő felülvizsgálati indítványa ebben a részében kizárt.

[25] 2. A védő emellett, a tényállás támadásától elkülönítetten, és részletesebben kifejtve az ügyészi átiratra tett észrevételében utalt arra, hogy a felderítetlennek vélt tényállástól függetlenül is sérti az anyagi jog szabályait a jogerős ítélet. Ennek okaként pedig szintén azt jelölte meg, hogy a terhelt sérüléseinek leírását, ismertetését a jogerős ítélettel megállapított tényállás nem tartalmazza.

[26] Ez a kérdés mint a bűnösség, illetve a minősítés alapja, a felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás alapul vételével, a Be. 649. § (1) bekezdés a) aa) alpontja szerinti felülvizsgálati ok keretében vizsgálható.

[27] A Kúria következetes gyakorlata szerint ugyanis anyagi jogi sérelem az is, ha a jogerős ítéletben megállapított tényállás alapján a bűnösségről való döntés vagy a cselekmény minősítésének a helyessége nem ítéltető meg [Kúria Bfv.II.131/2020. (BH 2021.8.), BH 2014.103.I.].

[28] Az irányadó tényállással szemben támasztott alapvető követelmény, hogy mindazokat a tényeket tartalmaznia kell, amelyek az alkalmazott Btk. rendelkezéseinek szempontjából jelentősek, nem tartalmazhat viszont olyan ténymegállapítást, amely egymásnak ellentmondó vagy egymást kizáró jogi minősítést tesz lehetővé.

[29] Felülvizsgálatban tehát a tényállás támadhatatlansága nem jelenti azt, hogy az esetlegesen hiányzó ténymegállapításnak a tényállásszerűség szempontjából ne lenne jelentősége; a nem koherens, önellentmondásos tényállás ugyanis anyagi jogi sérelemként vizsgálható [Kúria Bfv.1098/2021/12. (BH 2023.31.), Kúria Bfv.1004/2020/13. (BH 2021.280.)]. A felülvizsgálati eljárásban is anyagi jogi sérelmet eredményez, ha a tényállás

valamely ítéleti rendelkezés, így akár a bűnösség vagy a bűncselekmény minősítése ténybeli alapját nem rögzíti.

[30] 2.1. Az irányadó tényállásnak a felülvizsgálati indítvány szempontjából jelentős része a következő (elsőfokú bíróság ítélete 2. oldal 5., 8. bekezdés, 3. oldal 1-2. bekezdés).

[31] A terhelt 2010. április végén a sértettet – mivel a prostitúciós tevékenységből származó bevételét nem adta át – több alkalommal tenyérrel pofon ütötte, majd székestől felborította, és a hajánál fogva rángatta. Miután visszaültette a székre, újra tenyérrel megpofozta, mire a sértett egyensúlyát veszítette, a terhelt pedig a székkal, majd a kezével fojtogatni kezdte (1. tényállási pont).

[32] A terhelt 2010 szeptembere és 2010. december 10. napja közötti időben – ha nem a számítógép előtt ülve találta – rendszeresen, tenyérrel a tarkója feletti részen megütötte őt. Egy alkalommal pedig tenyérrel pofon ütötte, amittől a sértett a székről leesett, a terhelt pedig ismételtelen felpofozta, majd megragadta a nyakát és néhány másodpercig fojtogatta (2. tényállási pont).

[33] A sértett a bántalmazások következtében 8 napon belül gyógyuló sérüléseket szenvedett.

[34] A másodfokú bíróság e tényállást megalapozottnak tartotta, és a tényállás a Be. 351. § (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

[35] 2.2. A Btk. 164. § (1) bekezdése szerint, aki más testi épségét vagy egészségét sérti, testi sértést követ el. A (2) bekezdés értelmében, ha a testi sértéssel okozott sérülés vagy betegség nyolc napon belül gyógyul, az elkövető könnyű testi sértés vétsége miatt büntetendő. A cselekmény minősített esete valósul meg, ha a könnyű testi sértést aljas indokból vagy célból követik el [Btk. 164. § (4) bekezdés a) pont].

[36] A fenti tényállás alapján a Kúria megállapította, hogy az elsőfokú ítélet a sértett sérüléseire vonatkozó, azok elhelyezkedését, jellegét érintő tényállítást egyáltalán nem tartalmaz. Mindössze a testi sértés bűncselekmény törvényi tényállásában szereplő tényállási elemet rögzíti, amely szerint a sértett „a bántalmazások következtében 8 napon belül gyógyuló sérüléseket szenvedett”.

[37] Ez azonban annak ellenére nem ad alapot a testi sértés bűncselekmény valamely befejezett alakzatának megállapítására, hogy a terhelt elkövetési magatartásaként leírt bántalmazása kétségkívül alkalmasnak látszik testi sérülés okozására is, de annak következménye nem feltétlenül a testi sérülés, illetve az lehet akár 8 napon túl gyógyuló sérülés is.

[38] Az ítélet tényállása nem állhat a törvényi tényállás – adott esetben szó szerinti – beemeléséből, hanem a bíróságnak konkrét, a külvilágban megjelenő vagy tudati ténymegállapításokat kell rögzítenie.

[39] A testi sérülés az emberi testet érő olyan külső behatás, amely külsérelmi nyomokat és/vagy a szervezet szöveteiben, szerveiben létrejövő, igazolható szerkezeti károsodást eredményez (Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara 1/2025. számú módszertani levele a testi sérülések és az egészségsértés igazságügyi orvosszakértői véleményezéséről a büntetőeljárásban 11. oldal). Ettől eltérő – a büntetőjogi minősítés alapját jelentő – fogalom a sérülés gyógytartama, amely szintén ténymegállapítás, és általában orvosi, orvos szakértői kérdés. A gyógytartam azonban sérülés nélkül nem értelmezhető, önmagában pedig a sérülésre utalás – annak bármilyen leírása, körülírása nélkül – nem alkalmas jogkövetkeztetés levonására, így arra sem, hogy a bíróság a bűncselekmény elkövetését vagy a bűncselekmény helyes minősítését megállapítsa. Ez pedig olyan anyagi jogi sérelmet jelent, amely a felülvizsgálati eljárásban sérelmezhető.

[40] A Kúria utal arra is, hogy a gyakorlata szerint az ítélet tényálláson kívüli részében rögzített ténymegállapításokat is a tényállás részének tekint, amennyiben azok – ítéletszerkesztési hiba folytán – az ítélet más részében találhatók. A jelen ügyben azonban ilyen, a sértett sérüléseire vonatkozó ténymegállapítás a jogerős ítéletben a jogi indokolás vagy a bizonyítékok értékelése körében sem fedezhető fel.

[41] E hiányosság azt eredményezte, hogy a felülvizsgálati eljárásban a Kúria nem került abba a helyzetbe, hogy a felülvizsgálati indítvánnyal támadott bűncselekmények vonatkozásában a bűnösség és esetlegesen a minősítés kérdésében állást foglaljon, mert a jogerős ítélettel a terhelt terhére megállapított bűncselekmény törvényi tényállásnak megfeleltethető tény az ítélet tényállása nem tartalmaz. Önmagában a bántalmazás, amennyiben az nem párosul testi sérülés okozásával, tetteges becsületsértés [Btk. 227. § (2) bekezdés], esetleg a testi sértés Btk. 10. § (1) bekezdése szerinti kísérlete megállapítására lehet alkalmas.

[42] IV. A döntés elvi tartalma

[43] A felülvizsgálati eljárásban is vizsgálható anyagi jogi sérelmet eredményez, ha a tényállás valamely ítéleti rendelkezés, így akár a bűnösség vagy a bűncselekmény minősítése ténybeli alapját nem rögzíti. A testi sértés bűncselekmény megállapítására önmagában az nem ad alapot, ha a tényállás egyáltalán nem tartalmazza a testi sérülés(ek) helyét, jellegét, csak arra utal, hogy a sértett a bántalmazással összefüggésben 8 napon belül gyógyuló sérülést szenvedett.

[44] V. A kifejtettekre tekintettel a Kúria – a Be. 660. § (1) bekezdése alapján tanácsulésen, a Be. 655. § (1) bekezdés szerinti összetételben eljárva a jogerős ítéletet – a Be. 663. § (1) bekezdés b) pontja értelmében hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította.

[45] Az iratok alapján megállapítható, hogy a vádirati tényállás az ítéleti tényállással megegyezően ténybeli hiányosságban szenved, amely miatt érdemi másodfokú eljárás sem folytatható le [Be. 607. § (1) bekezdés a) pont, 567. § (2) bekezdés d) pont], ezért a Kúria nem a másodfokú bíróságot utasította új eljárás lefolytatására a Be. 663. § (4) bekezdés b) pontjában foglaltak szerint, hanem az illetékességgel rendelkező elsőfokú bíróságot; egyúttal figyelemmel arra is, hogy a felülvizsgálati eljárásban a vád törvényes elemeinek vizsgálatára, és az azzal kapcsolatos jogkövetkezmények levonására – ilyen felülvizsgálati ok hiányában – nincs lehetőség.

[46] A Be. 663. § (3) bekezdése értelmében a Kúria a megismételt eljárásra utasításokat ír elő.

[47] A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak vizsgálnia kell a vádirat törvényes elemeit, amelynek része a vád tárgyává tett cselekmény pontos leírása is [Be. 422. § (1) bekezdés b) pont].

[48] A vádirat tényállása szerint, a helyes minősítéshez igazodóan pedig az elévülés vizsgálata sem mellőzhető (1/2020. Büntető jogegységi határozat).

[49] Mindezeket követően, érdemi bizonyítási eljárás során, annak eredményeként a bíróságnak olyan történeti tényállást kell megállapítania, amely egyértelmű, konkrét tényeket tartalmaz a sértett sérülései vagy azok hiánya vonatkozásában, és a bűnösségről, a cselekmény minősítéséről ennek figyelembevételével kell döntést hoznia.

[50] A Be. 856. § (1) bekezdés a) pontja szerint a bűnügyi költség címén befizetett összeget a befizetéstől a visszatérítés időpontjáig eltelt időre számított törvényes kamatával együtt a terheltnek vissza kell téríteni, ha rendkívüli jogorvoslat folytán a jogerős ügydöntő

határozatot a bíróság hatályon kívül helyezte, és megismételt eljárást kell lefolytatni. Ezért a Kúria a Be. 857. § (1) bekezdés c) pontja szerint a visszatérítésről rendelkezett.

[51] A végzés elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, míg a felülvizsgálatát a 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

Budapest, 2025. szeptember 9.

Dr. Domonyai Alexa s.k. a tanács elnöke, Dr. Tuba István Krisztián s.k. előadó bíró, Dr. Gimesi Ágnes s.k. bíró, Dr. Kardos Andrea s.k. bíró, Dr. Schmidt Péter s.k. bíró